

ningen er naturligvis, at Staten — direkte eller indirekte, det kommer ud paa Et — kommer til at betale Dampfærganlæget, men hvorvidt man allerede nu skal gaa til dette Anlæg eller reservere sig det, er ogsaa et Spørgsmaal, der trænger til Overveielse. Endvidere er der jo Spørgsmaal om, hvilke Betingelser der skal stilles de industrielle Etablissements, som oprettes paa Frihavns-territoret. Det er fra den meget ærede Regerings Side oprindelig kun antydet eller omtalt i Anmærkningerne til Lovforslaget, men der er ikke optaget i selve Lovforslaget Noget som helst desangaaende; derom skal der træffes Bestemmelse senere. I Landstinget er der indst. en Slutningsparagraf, som gjør Anlægget af en Industrihavn, jeg vil ikke sige afhængigt af, at saadanne Bestemmelser blive truffet, men dog udsætter dens Brug og Anvendelse, indtil det er sket. Det er et Spørgsmaal af meget indgribende Betydning, som jeg selvfølgelig har min Mening om, men jeg vil ikke gjerne bringe det Spørgsmaal til Forhandling her, thi denne Diskussion vil jo ikke kunne tilendebringes med noget frugtbart Resultat. Jeg anser det for nødvendigt, at denne Sag ogsaa bliver underkastet en meget alvorlig Drøftelse. Dernæst er der jo Spørgsmaalet om Anlæg af Bathuse ved et Aktieselskab, og de Vilkaar, hvorpaa Grundene overlades til dette Aktieselskab til Bynyttelse; det er et for Havnens Brug meget vigtigt og indgribende Spørgsmaal. Endelig er der hele den finansielle Side af Sagen. Heller ikke om den vil jeg gjerne udtale mig nærmere i dette Øieblik, men det vil være ærede Medlemmer bekendt, at det er et temmelig udviklet Forhold, der derved kommer til at opstaa, paa den ene Side Havnekassen, paa den anden Side Staten og paa den tredje Side Aktieselskabet, og Staten skal være Garant for Havnekassen; den faaer jo sin Interesse i, paa hvilke Vilkaar Aktieselskabet kontraherer med Havnekassen, og fremdeles stilles der jo til Statskassen den Fordring, at den skal garantere ikke blot for Anlægs-kapitalen til selve Frihavnsanlægget, men ogsaa for de 3 Mill. ældre Gjæld, som Havnekassen har. Hvilken Betydning det vil have i finansiell Henseende for Statskassen maa selvfølgelig ogsaa være Gjenstand for nærmere Prøvelse, og dette er ogsaa Tilfældet med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt overhovedet og i hvilket Omfang Havnekassen vil være i Stand til selv at dække de Udgifter, som paalægges den ved denne Lov, og i hvilket Omfang man efter et saa omhyggeligt Støn, som det i dette Øieblik er muligt at anstille, maa antage, at Byrden vil falde paa Statskassen. Det forudsættes jo og er

sikkert et almindeligt Ønske, at Havneafgiften skal bortfalde samtidig med at Handelsfrihavnen aabnes, men dette vil selvfølgelig have Indflydelse paa det finansielle Spørgsmaal i Almindelighed, hvorvidt Havnekassen vil være i Stand til at udrede de betydelige Betsninger, som denne Lov vil medføre for den, og hvorvidt altsaa Statens Garanti vil komme til at træde i Kraft og faae Virkelighed eller ikke. Jeg har her ikke villet Andet end nævne disse Spørgsmaal, idet jeg, som sagt, ikke ønsker at udtale mig nærmere derom. Jeg tror, at man fra alle Sider maa være enig om, at disse Spørgsmaal og sikkert flere endnu — jeg har kun truffet Hovedspørgsmaalene frem — maa underkastes en indgaaende Prøvelse, og det er i dette Øieblik, at jeg og flere Medlemmer af Thinget have tilladt os at foreslaa Nedsættelsen af en Kommission til at tage disse Spørgsmaal under Overveielse. Den Tid, som efter den af Ministeriet indførte konstitutionelle Praxis for Rigsdagens Forberedelse er levet os, er jo saa kort, at det er aldeles umuligt at foretage nogen virkelig Prøvelse af en Lov af den Betydning og det Omfang som denne, og jeg antager, at den ærede Regering vil finde, at det kan fremsthynde denne Sags Behandling, og at den selv vil bidrage til, at baade de fornødne Undersøgelser kunne foretages i rette Tid, og at de Uoverensstemmelser, som maatte være tilstede dels mellem Medlemmerne her i Thinget og dels mellem begge Rigsdagens Afdelinger, ville lettere udsøves, naar en saadan Kommission, som er foreslaaet, har beredt Veien. Det er derfor, jeg som sagt anser det for ønskeligt, at en saadan Kommission tager Sagen under Overveielse mellem Samlingerne; saa kunne vi vente maasse endogsaa paa et ikke altfor sent Standpunkt af næste Samling at faae denne Sag tilendebragt, medens det under andre Omstændigheder, dersom Folkethinget skulde stille sig paa et i flere vigtige Enkeltheder forskjelligt Standpunkt fra Landstinget, hvilket jeg ikke kan vide, maasse vil være vanskeligt, ja endogsaa umuligt at faae Sagen tilendebragt i næste Samling. Nærværende Lovforslag kan jeg derfor kun anbefale, at man lader hurtigst muligt gaa til 2den Behandling, og jeg vil derfor foreslaa det henviset til Tolbuddvalget, selv om det kun bliver en formel Henvisning, fordi vi derfor ville tilkjendegive, at vi ville behandle denne Sag og gjøre det bedste Mulige ud af den.

Sammerich: Jeg kan i det Hele taget slutte mig til den ærede sidste Talers Udtalelser og hans Syn paa denne Sag. Jeg kan være enig med ham i, at der jo ikke